

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset selkokielellä: Yrityksessä toimiminen, 15 osp

Perustutkintojen yhteiset ammatilliset valinnaiset tutkinnon osat

Perusteet 2022 (Opetushallitus)	Ammattitaitovaatimukset selkokielellä
<p>Yrityksen liiketoiminnan suunnittelu. Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • hankkii yrityksen liiketoiminnan eri osa-alueiden suunnittelussa tarvittavaa tietoa • laatii asiakaslähtöisen toimenpidesuunnitelman ja täsmentää yrityksen tavoitteet • laatii budjetit ja rahoitussuunnitelman tiedostaen yrittäjän aseman • tunnistaa yritystoimintaan liittyvät keskeiset riskit • ymmärtää kestävä kehityksen vaatimukset ja merkityksen liiketoiminnalle.	<p>A) Suunnittelet yrityksesi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etsit ja löydät tietoja, joita tarvitset yrityksen suunnitteluun. • Etsit ja löydät tietoja, joita tarvitset yrityksessä. • Teet tarkat yrityksen tavoitteet. • Teet yrityksen <i>toimenpidesuunnitelman</i>, jossa otat huomioon asiakkaat, eli suunnitelma on <i>asiakaslähtöinen</i>. • Lasket <i>budjetit</i> ja teet <i>rahoitussuunnitelman</i>. • Tiedät yritystoiminnan tärkeimmät riskit. • Ymmärrät, mitä <i>kestävä kehitys</i> tarkoittaa yrityksen toiminnassa ja mitä se vaatii yritykseltä.

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

Perusteet 2022 (Opetushallitus)

Ammattitaitovaatimukset selkokielellä

Yrityksen liiketoimintaa edistävien yhteistyöverkostojen rakentaminen. Opiskelija

- hankkii liiketoiminnan kannalta keskeisiä yhteistyökumppaneita
- sopii yhteistyöstä yhteistyökumppaneiden kanssa
- solmii tarvittaessa yhteistyösopimukset vastuut ja velvollisuudet huomioiden.

B) Teet yhteistyötä ja käytät verkostoja.

- Otat selvää, keiden kanssa on tärkeää tehdä yhteistyötä.
- Teet yhteistyötä tärkeiden kumppaneiden kanssa ja olet osa yrityksesi alan verkostoja.
- Teet yhteistyöstä sopimuksia, jos yrityksesi tarvitsee niitä.
Tarkista sopimuksista:
  - Mitä vastuita sinulla on?
  - Mitä velvollisuuksia sinulla on?

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

Perusteet 2022 (Opetushallitus)

Ammattitaitovaatimukset selkokielellä

Yrityksessä toimiminen. Opiskelija

- toimii yrittäjänä tai osana yhteistyöverkostoa
- hoitaa sovittua liiketoiminnan osa-aluetta
- ratkaisee asiakaslähtöisesti yrityksen toimintaan liittyviä ongelmatilanteita
- toimii toimialan lainsäädännön mukaisesti.

C) Teet yritystoimintaa.

- Teet yrittäjän työtä yksin tai jonkin yrityksen kanssa.
- Hoidat *liiketoiminnan osa-alueen*, josta on sovittu sinun kanssasi.
- Ratkaiset ongelmia, jotka liittyvät yrityksen toimintaan. Ratkaiset ongelmat *asiakaslähtöisesti*.
- Teet yritystoimintaa niin, että noudatat
  - alan lakeja
  - alan viranomaisten määräyksiä: viranomaisten luvat ja ilmoitukset.

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

Perusteet 2022 (Opetushallitus)

Ammattitaitovaatimukset selkokielellä

Yrityksen toiminnan arviointi ja kehittäminen.

Opiskelija

- asettaa toiminnalleen tavoitteita yrityksen strategisten tavoitteiden mukaisesti
- tekee rakentavia ja perusteltuja ehdotuksia yrityksen toiminnan kehittämiseksi laatu- ja tulostavoitteet huomioiden
- ottaa suunnitelmissaan huomioon asiakkaiden ja sidosryhmien odotukset.

D) Arvioit ja parannat yrityksen toimintaa.

- Teet omia tavoitteita, jotka sopivat yrityksen tavoitteisiin.
- Teet ehdotuksia, jotka parantavat yrityksen laatua ja tulosta. Ehdotuksesi ovat *rakentavia* ja perustelet ne.
- Otat huomioon asiakkaiden, verkostojen ja sidosryhmien odotukset. Esimerkiksi otat vastaan *palautteita* ja vastaat niihin.

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimusten sanastoa

Seuraavat sanat ovat siinä järjestyksessä,
kuin ne ovat ammattitaitovaatimuksissa
tai liittyvät ammattitaitovaatimuksiin.

yrittää yrittäjäyys yrittäjä yritys firma bisnes, englanniksi: <i>business</i>	Tässä tutkinnon osassa <i>yrittää</i> -sana tarkoittaa sitä, että ihmisellä on <i>yritys eli firma</i> . Hän saa rahaa siitä, että hän myy tavaroita tai palveluita. Hän on yrittäjä: hänellä on yritys eli firma. <i>Firma</i> on puhekielen sana. Yrittäjäyys on sitä, että yrittäjä tekee liiketoimintaa: hän myy ja asiakas ostaa. Eli yrittäjä tekee <i>bisnestä</i> , eli yrittäjä saa rahaa siitä,
---	---

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

	mitä hän myy.
yrittäjä	Yrittäjä on ihminen, jolla on yritys eli hän tekee yritystoimintaa. Hän myy asiakkaille tavaroita tai palveluita.
yritys liikeyritys liike firma	Yrittäjällä on yritys, jossa hän tekee yritystoimintaa eli myy tuotetta asiakkaille. Nämä sanat tarkoittavat samaa asiaa: <ul style="list-style-type: none"> • yritys • liikeyritys • liike • firma.
liiketoiminta yritystoiminta yrityksen toiminta	Liiketoiminta eli yritystoiminta tarkoittaa sitä, että yritys myy tavaroita tai palveluita. Yritystoiminnan tarkoitus on myös se, että yritys tekee ja saa voittoa. Silloin yritys saa rahaa enemmän kuin se käyttää rahaa.

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

	<p>Yritystoiminta on tärkeää yhteiskunnalle, sillä yrityksillä on työntekijöitä.</p> <p>Työntekijät saavat palkkaa ja maksavat veroja yhteiskunnalle.</p> <p>Myös yritykset maksavat veroja yhteiskunnalle.</p> <p>Verorahat ovat tärkeitä yhteiskunnalle.</p>
toimintamalli	<p>Tärkeimmät asiat yrityksen ideasta ja toiminnasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mikä on yrityksesi idea ja tärkeimmät tuotteet tai palvelut? • Miksi juuri sinun yritystäsi, tuotetta tai palvelua tarvitaan? • Ketkä ovat asiakkaita? • Mitä asiakkaat saavat, kun he käyttävät yritystäsi? • Mitä hyvää yrityksesi tuotteista tai palveluista on asiakkaille?

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

liiketoimintasuunnitelma	<p>Yrityksen suunnittelija kirjoittaa yrityksen toiminnan suunnitelman.</p> <p>Siinä on yrityksen toiminnan tärkeimmät asiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • perustiedot yrityksestä • yrityksen perustajat • yrityksen toimiala eli ala • markkinat • tuotteen tai palvelun kysyntä ja kilpailu • yrityksen toiminta-ajatus ja liikeidea • yritysmuoto • markkinointi • yrityksen tavoitteet ja ajatukset tulevaisuudesta • yritystoiminnan riskit.
toimenpidesuunnitelma	<p>Suunnitelma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mitkä ovat yrityksen toiminnan tavoitteet? • Mitkä ovat yrityksen teot (toimenpiteet), joilla tavoitteet onnistuvat? • Milloin yritys tekee toimenpiteet? • Kuka hoitaa yrityksen toiminnat? <p>Eri ihmiset hoitavat eri asioita (vastualueet): keitä he ovat?</p>

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

	<ul style="list-style-type: none"> • Mitä ovat yrityksen resurssit: osaaminen, raha, aika jne.? • Miten yritys seuraa omaa toimintaa: arviointi, palautteet jne.?
asiakas, asiakkaat	Asiakas ostaa yrityksen tavaroita tai tuotteita. Asiakas on ihminen tai toinen yritys eli firma.
asiakaslähtöisyys	Yrittäjä tekee asioita siksi, että asiakas haluaa ostaa tavaroita tai palveluita. Yrittäjä tietää silloin, mitä asiakas haluaa ja tarvitsee eli hän tuntee asiakkaan tarpeet. Yrittäjä on asiakaslähtöinen, kun liiketoiminta täyttää asiakkaan tarpeet.
budjetti	Budjetti on arvio taloudesta eli rahoista. Suunnittelet budjetin: <ul style="list-style-type: none"> • Mitä ovat yrityksen tulot eli mistä yritys saa rahaa ja kuinka paljon?

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

	<ul style="list-style-type: none"> • Mitä ovat yrityksen menot eli mihin yritys käyttää rahaa ja kuinka paljon?
rahoitussuunnitelma	Suunnittelet yrityksen rahojen käytön, esimerkiksi: <ul style="list-style-type: none"> • Mihin asioihin tarvitset rahaa? • Kuinka paljon tarvitset rahaa? • Mistä yritys saa rahat?
riski, riskit	Yrittäjä selvittää yrityksen riskit eli asiat, jotka voivat mennä huonosti.
riskienhallinta-analyysi	Suunnittelet: <ul style="list-style-type: none"> • Mitä riskejä tai vaaroja voi yrityksessä olla? • Mitä riskejä voi tulla tulevaisuudessa?
kestävä kehitys kestävä tulevaisuus	Kestävä kehitys tarkoittaa, että suojelemme luontoa ja pidämme huolta toisistamme nyt ja tulevaisuudessa. Ihmiset ottavat huomioon kaikessa toiminnassa kestävän kehityksen: <ul style="list-style-type: none"> • ekologinen: luonto ja ympäristö voivat hyvin

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

	<p>ja säilyvät.</p> <ul style="list-style-type: none"> • taloudellinen: yhteiskuntien ja ihmisten talous voi hyvin, niin että luonto säilyy ja ympäristö voi hyvin. • sosiaalinen: yhteiskuntien ja ihmisten hyvinvointi säilyy. • kulttuurinen: kulttuurit säilyvät. <p>Kestävä tulevaisuus tarkoittaa samaa kuin kestävä kehitys. Tarkoituksena on, että elämme niin, että kunnoitamme luontoa.</p>
yhteistyökumppani yhteistyökumppanit	Ihmiset ja yritykset, joiden kanssa teet yhteistyötä.
verkosto, verkostot	Verkosto tarkoittaa kaikkia ihmisiä, jotka ovat sinulle tuttuja, esimerkiksi: <ul style="list-style-type: none"> • perhe • ystävät • kaverit opiskelussa • opettajat

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

	<ul style="list-style-type: none"> • työkaverit • saman alan ihmiset • muut yritykset • asiakkaat • jne. <p>Verkosto voi auttaa sinua, kun sinulla on yritys. Saat ideoita ja tukea verkostosta. Lisäksi verkosto auttaa siinä, että ihmiset saavat tietoa sinun yrityksestäsi.</p>
sidosryhmät	Sidosryhmiä ovat kaikki <ul style="list-style-type: none"> • joiden kanssa teet yhteistyötä • joihin olet yhteydessä • jotka vaikuttavat yrityksen toimintaan • joiden toimintaan sinun yrityksesi vaikuttaa.
vastuu vastuut	Yrityksessä vastuut tarkoittavat, että yrittäjä ottaa ja kantaa vastuun yrityksestä. Yrittäjä hoitaa yrityksen asiat ja hoitaa myös seuraukset, jos yrityksellä on ongelmia.

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

	<p>Vastuu tarkoittaa myös sitä, yrittäjä vastaa yrityksen rahoista.</p> <p>Vastuut rahoista ja yrityksen veloista ovat erilaisia eri yritysmuodoissa.</p>
velvollisuus velvollisuudet	<p>Velvollisuus tarkoittaa asioita, jotka täytyy tehdä.</p> <p>Velvollisuus voi perustua esimerkiksi lakiin ja sopimuksiin.</p>
liiketoiminnan osa-alue, osa-alueet	<p>Yrityksen toiminta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuote tai palvelu • asiakkaat • markkinointi • kilpailijat • hinta, hinnoittelu • myynti • asiakaspalvelu • talous: tulot ja menot • osaaminen:<ul style="list-style-type: none"> ○ Mitä yrittäjä osaa? ○ Mitä yrittäjän täytyy vielä oppia?

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

tavoite	<p>Tavoite = tarkoitus; lopputulos, jonka haluat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mitä haluat saada tai saavuttaa? • Mikä on tulos, jonka haluat?
strateginen tavoite	<p>Yrityksillä on strategisia tavoitteita. Ne ovat tavoitteita, joihin yritys haluaa päästä 1–3 vuoden aikana. Yritys suunnittelee näin tärkeitä saavutuksia monia vuosia eteenpäin. Strategiset tavoitteet ohjaavat yrityksen toimintaa.</p>
rakentaa, rakentava palaute	<p><i>Rakentaa</i>-sanalla on monia merkityksiä. Esimerkiksi se tarkoittaa tehdä, saada aikaan tai vahvistaa.</p> <p><i>Rakentava</i> tarkoittaa esimerkiksi tilannetta, joka auttaa eteenpäin tai vahvistaa (tekee tilanteen hyväksi).</p> <p>Rakentava palaute tarkoittaa sitä, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerrot ajatuksesi asiallisesti

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

	<ul style="list-style-type: none"> • olet ystävällinen ja myönteinen (positiivinen) • olet rehellinen • pysyt asiassa • perustelet asiat • annat ehdotuksia, jotka parantavat tilannetta.
perustella, perusteleva, perusteltu, perustelu	<p>perustella = Kerrot syyt, seuraukset ja selitykset, vastaat kysymykseen ”miksi”.</p> <p>perusteleva ja perusteltu ajatus tai mielipide = Kerrot syyt, seuraukset ja selitykset, vastaat kysymykseen ”miksi”.</p> <p>Hyvässä perustelussa on esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tieto: tutkimukset, tilastot, asiantuntijoiden lausunnot • havainnot ja esimerkit: asiakkaiden kokemukset, oma kokemus jne. • syyt ja seuraukset: hyöty ja mitä hyvää siitä seuraa.

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

Lähde

Opetushallitus. ePerusteet. Ammatillinen koulutus. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/selaus/ammatillinen>. Viitattu 21.3.2025.

Yrityksessä toimiminen, 15 osp

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO 2-hankkeessa vuosina 2025–2027.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2024 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella.

VIERKO on seitsemänkymmenenyhden (71) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko-2>

Oppimateriaalien CC-lisenssi:

[CC BY-SA 4.0 Deed](#) | [Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen](#) | [Creative Commons](#)